

Identifikační kód výzkumného záměru :**MK0CEZ99F2003**

Název výzkumného záměru:

Propojení analytických záznamů s plnými texty a optimalizace zpřístupnění plných textů

Řešitel - příjmení : Anděrová
jméno : Ivana
titul před jm. : PhDr.
titul za jm. :
telefon : 21663337
fax : 21663331
e-mail : ivana.anderova@nkp.cz
sídlo pracoviště řešitele - ulice : Klementinum 190
město, PSČ : Praha 1, 110 00

Výsledek hodnocení předloženého výzkumného záměru na úrovni organizace :

Výzkumný záměr je doporučen k realizaci - věcně plně odpovídá Statutu a Strategii rozvoje Národní knihovny ČR a jeho personální zajištění i zkušenosti řešitelského kolektivu jsou zárukou úspěšného průběhu řešení.

Případné další podklady ke zdokumentování a potvrzení výkonů a kvality VaV příjemce přiložte v příloze.

Tento výzkumný záměr byl schválen představiteli organizace k předložení Ministerstvu kultury.

.....
(podpis předsedy vědecké rady)

.....
podpis statutárního zástupce organizace

datum razítka

I. Podrobný popis výzkumného záměru

1. Současný stav problematiky výzkumného záměru (v ČR i v zahraničí, včetně komentáře k případnému překryvu s činností jiných pracovišť v ČR) Současný stav problematiky výzkumného záměru obecně - zpřístupnění elektronických dokumentů, resp. plných textů a jejich vliv na činnost knihoven, typologie elektronických dokumentů

- **Problematika zpřístupňování plných textů jako jednoho typu elektronických dokumentů náleží do oblastí elektronického publikování. Elektronické publikování zahrnuje oblast získávání, zpracování, uchovávání a zpřístupňování elektronických dokumentů.**
- Vznikají tzv. virtuální knihovny, které zpřístupňují na základě vyspělých informačních a komunikačních technologií dokumenty v elektronické formě i tištěné formě.
- Rozvoj informačních potřeb a nových informačních technologií ovlivňuje nejvíce oblast elektronického publikování seriálů. Seriály jsou vydávány v tradiční tištěné formě, zároveň jsou zpřístupňovány v elektronické formě. Někdy jsou seriály publikovány pouze v elektronické formě, nebo tvoří doplněk tištěných dokumentů.
- Zakládají se konzorcia knihoven s jednotně definovanou politikou, elektronické zdroje se nakupují formou licencí a multilicencí.
- Velká pozornost je soustředěna na standardizaci v oblasti zpracování elektronických dokumentů, na možnosti spolupráce knihoven při tvorbě bibliografií s nakladateli (vydavateli) či poskytovateli elektronických dokumentů
- Dosud není jasné, kdo má archivovat elektronické dokumenty
- Mění se i charakter poskytovaných služeb, velký důraz je kladen na rozvoj služeb typu "document delivery".
- Základem služeb výše uvedeného typu je vyřešení autorskoprávních otázek spojených se zpřístupňováním elektronických dokumentů, resp. plných textů.
- Vlivem elektronického publikování se mění postavení i role knihoven. Knihovny využívají produktů a služeb nakladatelství, subskripčních agentur, distribučních firem či specializovaných služeb. Kromě toho se samy zúčastní vytváření globálních a dílčích virtuálních digitálních knihoven a projektů.
- Knihovny se podílejí na řešení projektů velkých nakladatelství usilujících o zpřístupnění své produkce v digitální podobě prostřednictvím WWW.
- V budoucnu lze předpokládat, že elektronické časopisy budou převážně zpřístupňovány on-line prostřednictvím WWW serverů nakladatelů. Vedle nich budou hrát významnou roli informační agentury, které poskytují plné texty, zprostředkovatelské agentury. Již dnes se v zahraničí s plné texty odborných a vědeckých periodik zpřístupňují na WWW s výjimkou ukázkových čísel formou předplatného, zdarma lze získat přístup k obsahům (někdy i abstraktům). Primární dokumenty lze v případě zájmu získat například prostřednictvím meziknihovní výpůjční služby..
- Elektronické dokumenty jsou zpřístupňovány v dohodnutých formátech, např. JPEG (Joint Photographic Expert Group), GIF (Graphic Interchange Format), PDF (Portable Data Format), TIFF (Tagged Image File Format), HTML (Hypertext Markup Language).

Elektronické dokumenty, resp. plné texty je možno rozdělit

- podle provenience na české a zahraniční
- podle způsobu vzniku na primárně elektronické (dokumenty existující pouze v elektronické podobě - e- journals a e-ziny) a sekundárně elektronické (elektronické mutace či verze tištěných dokumentů)
- podle periodicity - monografie, periodika pravidelná, nepravidelná, nepravá periodika
- podle způsobu uložení na on-line a off-line elektronické dokumenty (CD-ROMy)
- podle způsobu zpřístupnění na interní a externí elektronické dokumenty.

V tomto projektu se budeme zabývat zpřístupněním periodických dokumentů, resp. seriálů

Zpřístupňování elektronických dokumentů, resp. plných textů v zahraničí

Elektronické dokumenty jsou zpřístupňovány prostřednictvím nakladatelství, distributorských firem, informačních institucí či služeb a jejich produktů, dále pak prostřednictvím digitálních knihoven, a služeb vznikajících na základě projektů. Přístup k plným textům je zajišťován přes různé formy bibliografií a soupisů, obsahů časopisů.

Nakladatelství, služby a distributorské firmy produkty zpřístupňující plné texty v zahraničí

Nabídku časopiseckých informací **nakladatelství** lze shrnout do několika bodů:

- Katalogy produkce s možností objednávky přes WWW
- Obsahy časopisů někdy s abstrakty, pro předplatitele s přístupem k plným textům
- Plné texty časopisů v elektronické podobě, někdy zdarma, většinou za poplatek včetně různého rozsahu retrospektivy starších ročníků, jindy jako doplněk subskripce tištěných verzí
- Síťové doplňky či modifikace tištěných periodik
- Báze dat zpřístupňující jinou formou než oborově zaměřené báze obsah periodik vydávaných nakladatelstvím
- Oborově orientované báze dat
- Oborově orientované soupisy časopiseckých zdrojů
- Služby upozorňující na obsahy časopisů (Alerting Services)
- Vybrané tituly vědeckých časopisů na World Wide Web (s volným přístupem k obsahům, příp. abstraktům)
- e-ziny (odkazy na soupisy elektronických časopisů, které nemají svůj tištěný ekvivalent)

Některé nakladatelské zdroje plných textů na Internetu.

- **Služba IDEAL** (International Digital Electronic Access Library) zahrnuje 175 titulů periodik vydávaných nakladatelstvím Academic Press. Abstrakty a obsahy jsou prezentovány ve formátu HTML, plné texty článků ve formátu PDF a zpřístupňovány formou licencí pro konzorcium.
- **ACM** (Association for Computing Machinery) Digital Library obsahuje bibliografické citace (obsahy časopisů od r. 1985, sborníky z konferencí od r. 1985-1996), abstrakty jen u vybraných článků. Texty jsou ve formátu PDF přístupné na základě předplatného komplet nebo na základě individuálního profilu. Volně lze využívat abstrakty a obsahy časopisů. Možno objednat články prostřednictvím "document delivery" přímo, bez autorizace. Institucionální předplatné zahrnuje jak tištěnou, tak elektronickou verzi.
- **Blackwell Science Online Journals** (přístup přes službu JournalsOnline, reprints. IngentaJournals) a Cambridge University Press Journals (formát PDF) on Line zpřístupňují obsahy časopisů a abstrakty článků zdarma všem uživatelům (registrovaným). K plným textům mají přístup pouze autorizovaní předplatitelé tištěných verzí
- **IngentaJournals** (původně JournalsOnline) v současnosti poskytují přístup k elektronickým verzím časopisů vydávaných několika nakladatelstvími. Uživatelé mají přístup k 100.000

článků ve formátu PDF, které vycházejí ve více než 550 významných vědeckých časopisech. Přístup k plným textům je umožněn předplatitelům na základě (institucionálního) uživatelského oprávnění. Každý zájemce může prohledávat online katalog bezplatně a možnost získat přístup k jednotlivým článkům prostřednictvím přiděleného konta

- **Elsevier Science** nabízí přístup k elektronickým verzím časopisů nakladatelství přes EES (Elsevier Electronic Subscriptions) - 1.100 titulů periodik. ScienceDirect umožňuje přístup k 890 elektronickým titulům nakladatelství prostřednictvím Internetu. Elektronické předplatné je doplněk tradičního předplatného. Neautorizovaní uživatelé mají přístup k obsahům časopisů někdy zdarma až na plné texty.
- **Springer Verlag** zpřístupňuje elektronické verze vydávaných periodik přes službu LINK (přes 260 titulů). Volně dostupné jsou obsahy a abstrakty článků, plné texty (formát PDF, Postscript, TeX, HTML) jsou pouze pro předplatitele tištěných verzí. Neautorizovaní uživatelé mohou využít službu typu "document delivery".

Distributorské firmy v zahraničí

Služby distributorských firem (agentur zajišťujících předplatné) a specializované služby na zpřístupňování elektronických verzí tištěných periodik. Umožňují knihovnám správu a uživatelům přístup k elektronickým zdrojům z jednoho místa v jednotném uživatelském rozhraní (interface) a jedním oprávněním k titulům více nakladatelství.

- Blackwell's Electronic Subscription Devices for Libraries - komplexní služba umožňující jednotný přístup k produkci nakladatelů, zjednodušená správa přístupových práv při získávání statistických údajů o využívání titulů, pomoc při archivaci a "document delivery".

Některé produkty na CD-ROM a WWW

- **ProQuest Newspaper** obsahuje (150 novinových titulů.),
- **Periodical Contents Index (PCI)**, vydává Chedwyk_Healey - bibliografický popis 3500 časopisů z oblasti společenských a humanitních věd a PCI Full Text - o tom, které články budou zahrnuty, rozhodnou sami uživatelé tím, že si vyžádají vytvoření digitální kopie článku.
- E
- xpanded Academic Asap International Edition - produkt International Access Company. Obsahuje všechny akademické obory, bibliografické záznamy o člancích z 1580 časopisů z oborů společenských věd, abstrakty a plné texty 750 periodik
- **ProQuest SiteBuilder** je technologie umožňující vytváření virtuální knihovny využitím přístupu k abstraktním a plnotextovým zdrojům poskytovaným firmou UMI prostřednictvím služby ProQuest Direct.
- **SilverPlatter ERL** (Electronic Reference Library) umožňuje propojení bibliografických databází s plnými texty, tzv. e-časopisy (SilverLinker) a automatizované napojení na webovský OPAC, takže u bibliografických záznamů se zobrazuje příznak, že daný titul je k dispozici ve fondech knihovny nebo online.

Digitální knihovny, služby a projekty zpřístupňující plné texty v zahraničí

Digitální knihovny jsou alternativou tradičních knihoven. Jsou výsledkem spolupráce univerzit, nakladatelství, HW a SW firem aj. institucí. Digitální knihovna představuje sběr, uchovávání a zpřístupnění dokumentů v elektronické formě. Ve všech vyspělých zemích se rozvíjejí projekty těchto knihoven .

Jeden z nejvyspělejších programů budování integrované virtuální knihovny existuje v **USA** - národní program digitální knihovny v Kongresové knihovně a další projekty zpřístupnění elektronických dokumentů.: CORE (Chemistry On-line Retrieval Experiment - projekt Cornell University), TULIP

(The University Licensing Program - projekt Elsevier Science Publishing a devíti univerzitních knihoven), tzv. Red Sage Project (Springer Verlag a University of California), OCLC Electronic Journals Online Programme, projekt Muse (Johns Hopkins University Press).

Služby akademických a veřejných knihoven jsou založeny na typu služby "document delivery" e-mailem či faxem na základě zřízeného konta v knihovně. Doručováním článků se zabývají komerční agentury.

V USA je velká pozornost věnována vývoji standardů týkajících se evidence elektronických dokumentů (Dublin Core) na Internetu. Je vyvíjen systém DOI (Document Object Identifier), který umožňuje technologické řešení problému autorských práv dokumentů publikovaných na Internetu. Projekt NAILDD (North American Interlibrary Loan and Document Delivery) se snaží vyvinout normy, software a systém zlepšení a zefektivnění služeb v USA.

- **UNCoverWeb - A Current Awareness and Un Cover** je databáze registrující články z časopisů na základě obsahů přebíraných asi z 17000 titulů periodik. Databáze obsahuje stručné záznamy více než 700000 článků, které vyšly v odborných a vědeckých časopisech od r. 1988. Hlavním cílem služby je poskytování plných textů článků - placená služba. Uživatel je oprávněn volně vyhledávat v bázi bez nutnosti registrace a přidělení přístupových práv. Uživatel má možnost na stránce s login formulářem" využít nabídky Search UnCover Now a prohledávat databázi UnCover prostřednictvím klíčových slov (většinou slova z názvů článků), jmen autorů nebo názvů časopisů. Telnetové připojení umožňuje přístup do báze periodik a k jednotlivým článkům, které je možno objednat. Součástí nabídky je také báze CARL (Colorado Alliance of Research Libraries) .
- Nejkompletnější přístup nabízí **OCLC FirstSearch Electronic Collection Online** - v současnosti k 1200 titulům 32 nakladatelů včetně kompletní produkce Academic Press. OCLC (Open Access Library Catalogue) nabízí možnost předplatného ve spolupráci s distributorskými firmami. Nakladatelé archivují elektronická periodika v OCLC, takže předplatitelská knihovna má stálý přístup k periodikům, která si předplatila. Interface umožňuje prohledávání periodik i čísel podle různých kritérií, přičemž všichni mají přístup k citacím zpřístupňovaných časopisů, přístup k abstraktům a plným textům je možný jen u předplacených titulů, Jsou k dispozici informace o využívání periodik uživateli. Podporuje konzorciální přístup včetně přístupu kombinovaného. (tj. individuální předplatné knihovny na některé tituly a další předplatné na jiné tituly sdílené v rámci konzorcia) a "document delivery". Tato služba bude testována v Národní knihovně a státních vědeckých knihovnách. V současné době přechází celý systém na zpřístupnění v rámci protokolu Z39.50.
- Projekt elektronické knihovny **ISI** (Institute for Scientific Information) vznikl jako odpověď na požadavek zákazníků na elektronický přístup k vysoce hodnotnému výběru bibliografických informací a plných textů článků ve vědeckých časopisech , které by byly dodány přímo uživateli..

V **Evropě** existují rozsáhlé aktivity, jejichž cílem je optimalizace přístupu uživatelů k dokumentům v elektronické formě.

- Střešním projektem je Kooperativní projekt ONE (OPAC Network in Europe), který směřuje k propojení automatizovaných katalogů evropských knihoven a tím k vytvoření celoevropské informační sítě jako základu pro nový druh celoevropských knihovnických služeb na principu standardu Z39.50.
- Na projektu se podílí 115 organizací v 7 evropských zemích a je spojen s knihovnickým programem Komise Evropských společenství.
- Ve **Švédsku**, jsou články prezentované v systému **LIBRIS**. Záznam článku je možno zobrazit ve zkrácené podobě i ve struktuře MARC. Formulář obsahuje hypertextové odkazy na knihovny, v jejichž fondu se titul nachází.
- Databáze **SIPRI** (Stockholm International Peace Research Institute) obsahuje články v angličtině, italštině, finštině, švédštině. Z této báze je možné propojení na plné texty týkající se NATO.
- Royal Tropical institute prezentuje článkovou bibliografii v bázi **The Journal Article Database (ADB)**.
- V **DBC** (Dánském knihovnickém centru) se zpracovávají články a recenze v rámci báze BASIS (ročně 30000 článků a 20000 recenzí z 9000 dánských periodik). Toto centrum buduje souborný katalog DANBIB, přes který lze zaslat objednávku elektronické kopie článku. Je propojený se švédským souborným katalogem LIBRIS a norský souborným katalogem BIBSYS. DBC se zabývá mimo jiné také otázkami identifikace elektronických dokumentů na Internetu.
- **Belgický** projekt **VirLib**, který je financovaný vládou, má zajistit přístup k elektronickým dokumentům. Orientuje se především na přímé služby koncovému uživateli v podobě dodávání elektronické kopie článku, fotokopie případně vypůjčení dokumentu MVS. Uživatelské rozhraní je grafické, založené na technologii WWW, je však vyloučen přístup přes protokol Z39.50. Elektronické dokumenty se distribuují ve formátu PDF. Zatím se nepočítá s uplatněním techniky OCR (Optical Character Recognition). Pro potřeby projektu zakoupen skener Minolta PS3000P (nainstalován taktéž v NKČR). Knihovny, které tuto službu využívají jsou evidovány v bázi, mají vytvořené účty, na které skládají příslušné částky. Do budoucna se počítá se spoluprací v rámci souborného katalogu ANTILOPE a s jinými systémy. Kromě souborných katalogů má být k systému připojena i bibliografická báze článků z nejvýznamnějších světových periodik Bronco. V optimálním případě by uživatel našel potřebný článek v bázi Bronco a jednoduchým způsobem zadal svůj požadavek, systém by našel sám knihovnu, která daný časopis a příslušný ročník vlastní, vyřizující knihovna by pořídila elektronickou kopii a odeslala ji uživateli.
- **DEVLIN** (Institute of Development Studies and the British Library for Development Studies) ve **Velké Británii** umožňuje přístup do článkové databáze.
- Systém knihoven **Oxfordské university** představuje jeden z nejnáročnějších systémů virtuální knihovny. Zpřístupňuje rozsáhlou sbírku elektronických dokumentů. v rámci Electronic Reference Library . Záznamy článků obsahují krátké citace, abstrakty a možnost získání elektronické kopie ve formátu PDF.
- Ve **Skotsku** se buduje báze odborných článků zdravotnických periodik **HEBS LIBRARY JOURNAL ARTICLE DATABASE**.
- Informační infrastruktura **Holandska** je vyspělá díky dlouholetému působení programu **PICA** - služby, která zajišťuje systém sdílené katalogizace od r. 1979, Ústřední nizozemský katalog, přístup k centralizovaným bibliografickým databázím a zejména vytváří tzv. Otevřenou síť knihoven (OBN - Open Bibliotheek Network), v rámci které je umožněno elektronické propojení knihoven s databází článků .
- V **Německu** je vyvinut projekt **JADE** (Journal Articles Database) ve spolupráci s British Library. Obsahuje pouze krátké citace článků (tato báze obsahuje i záznamy z NKČR). JADE je doplněna projektem JASON (Journal Article Send On Demand). JASON umožňuje dodávání článků v elektronické podobě na objednávku z německé databáze časopisů.

- Dále se připravují projekty služeb elektronického dodávání dokumentů: např. projekt knihovnického spolku GBV (Gemeinsamer Bibliotheksverband), kterého se účastní sedm spolkových zemí, projekt JASON-NRW (univerzitní knihovny v Bielefeldu a Dortmundu), TIBQUICK 2000 (Univerzitní knihovna v Hannoveru). Digitalizace volných literárních děl a jejich trvalé zpřístupnění prostřednictvím Internetu probíhá v rámci programu "sdílená digitální knihovna", který je podporovaný německou vědeckou společností a opírá se o zkušenosti USA, VB a Francie. Řada knihoven participuje na projektu elektronického zpřístupnění katalogů WebDOC koordinovaném holandskou organizací PICA. Paralelně se rozvíjí projekt ME (Technická univerzita v Mnichově), jehož úkolem je zpřístupnit texty (učebnice, vědecké práce, časopisy) a integrovat další elektronické zdroje v oblasti informatiky.

Zpřístupňování elektronických dokumentů, resp. plných textů v ČR

Nakladatelství, služby a distributorské firmy zpřístupňující plné texty v ČR

České nakladatelské elektronické zdroje na Internetu jsou ve stadiu vývoje a hledání podoby. Současná nabídka firem se orientuje především na individuálního zákazníka a soustředí se většinou na nabídku knižní produkce.

Některé **nakladatelské zdroje** časopiseckých plných textů.

- Nakladatelství **Economia a.s.**, nakladatelství ekonomické literatury vystavuje na Internetu plné texty Hospodářských novin a Ekonomů. Je možno předpokládat vystavení dalších titulů z produkce tohoto nakladatelství. V rámci projektu je možné uvažovat o možnosti napojení na některé plné texty a o přebírání identifikačních aj. prvků popisu do bibliografického záznam článku.
- **IDG Czechoslovakia, a. s.** - nakladatelství počítačových časopisů Computerworld, PC World, Amiga Review, Amiga Report aj. Tyto časopisy jsou vystaveny na Internetu v plnotextové podobě.

Služby a distributorské firmy v ČR

- **Albertina icome** Albertina icome Praha je česká soukromá společnost zaměřená na zpřístupnění profesionálních informačních zdrojů v elektronické formě a jejich využití v praxi. AiP nabízí přes 1000 elektronických titulů předních světových vydavatelství jako jsou SilverPlatter Information, UMI, Information Access Company, je zástupcem největší světové společnosti poskytující online služby - firmy The Dialog Corporation. Elektronické vydavatelství spolupracuje na vydávání českých titulů na CD-ROM, vydává bibliografii Články v českých časopisech a novinách (což je vlastně souborná databáze ANL) na disketách a CD-ROM. SW těchto produktů byl vyvinut na základě spolupráce s NK.. Dále Albertina nabízí vysoce výkonné CD-ROM servery Ultra Nett, technologie pro provoz informačních zdrojů v intranetu (např. DialogaSite a SilverPlatter ERL) a nově také technologie pro dodávání kopií originálních dokumentů; po Internetu - Invik*Net (elektronické poskytování kopií tradičních dokumentů v prostředí WWW). AliP se významně podílí na projektu digitalizace vzácných rukopisů a starých tisků v NKČR (Paměť světa).
- **Albertina data** produkuje monitor tisku (excerpce 140 titulů novin a časopisů s denní aktualizací a registrem organizací).

Digitální knihovny, služby a projekty zpřístupňující plné texty v ČR

- V rámci **Akademii věd ČR** je provozována báze ASEP (Automatická evidence publikací), ve které jsou evidovány práce pracovníků jednotlivých ústavů AVČR. AV zpřístupňuje na Internetu plné texty článků publikovaných pracovníky AV prostřednictvím jednotlivých redakcí časopisů. Některé záznamy článků jsou vybaveny abstraktem a plným textem. V rámci záměru bude provedeno experimentální provázání s těmito záznamy. Časopisy vydávané v AVČR jsou seřazeny abecedně a propojeny hypertextově na rok /svazek a číslo, tyto údaje dále propojeny s názvem článku až na abstrakt event. plný text
- V rámci **Parlamentní knihovny** se buduje systém, ve kterém jsou zpřístupněna v plné formě parlamentária. Zde je možno hledat také možnosti propojení s bibliografickými záznamy české článkové bibliografie, které v Parlamentní knihovně využívána.
- Na některých serverech (**TRAFIKA /Trafika Mediaserver, M.I.A. Zmije, PIW aj**), jsou vystaveny deníky, týdeníky a časopisy s různou hloubkou retrospektivy.
- V České republice existují některé oborové báze plnotextových informací, např. **ASPI** (báze plných textů právních informací) a **EURODATA** - databáze - vytvořena v rámci programu MŠMT ČR - "Budování infrastruktury pro výzkum a vývoj na vysokých školách". Týká se Evropské unie.

Na českém informačním trhu působí dvě společnosti, které se primárně zabývají zpřístupňováním plných textů. Jde o společnost **ANOPRESS, s.r. o.** a společnost **Newton I.T., s.r.o.**

Obě společnosti získávají na základě smluv s jednotlivými vydavateli plná znění deníků a dalších periodik. Převod článků do tvaru vhodného k dalšímu zpracování se děje pomocí vlastních patentových postupů a zajišťuje věrnost původní předlohy.

Obě společnosti vlastní archiv titulů celostátních, regionálních a dalších včetně jejich mutací. Poskytované služby obou společností se však liší

- **ANOPRESS, s. r. o.** umožňuje přístup do databanky novin on-line na základě licenčních smluv a umožňuje nákup celých titulů periodik. Společnost Newton I.T. tento druh přístupu k informacím neumožňuje. Obě společnosti sledují a zpřístupňují ještě další informační zdroje (rozhlas, televize aj.). Obě společnosti zpřístupňují informace zákazníkovi na dané téma.

Se společností ANOPRESS byla podepsána smlouva o poskytování informačních služeb.

ANOPRESS, s.r.o. zpracovává informace z médií (tisk, televize, rozhlas, Internet) a jiných otevřených zdrojů (encyklopedií, kompendií aj.). Při práci s textovými soubory používá ANOPRESS technologie firmy Verity, zejména pak systém TOPIC integrovaný do jejich nejnovějších softwarových produktů.

Agentura ANOPRESS nabízí on-line přístup do mediální a vědomostní databanky **AMID**. V části mediální lze vyhledávat články z českého periodického tisku a textové záznamy z vybraných relací rozhlasu a televize. V části vědomostní lze nalézt informace referenčního a encyklopedického charakteru.

Vyhledávání v databance AMID probíhá fulltextovou formou, tj. z plného znění jednotlivých dokumentů.

Vyhledávací systém databanky vyhodnocuje relevanci dokumentů a umožňuje řazení podle skóre Skóre konvenčně vyjadřuje míru vztažnosti (tj. relevance) textu dokumentu k textu dotazu.

Vyhledávací systém rozeznává pádové koncovky podstatných a přídavných jmen. Navíc je možné vyhledávání podle tématických dotazů. V současné době je zpracováno téměř 190 témat.

Společnost dále umožňuje nákup celých kompletů informačních zdrojů. Zákazník si může vybrat jakýkoli (i jednotlivý) titul z následujících souborů: regionální deníky a týdeník, celostátní deníky, časopisy.

Záhlaví každého zobrazeného článku obsahuje tyto základní údaje: zdroj, datum, název, autora, stranu a oblast. Podle těchto kritérií lze vyhledávat. Plné texty článků obsahují anotace. Na speciální přání zákazníka je možné vytvářet kopie vyžádaných článků. Texty všech deníků z aktuálního dne jsou do databanky importovány a tedy k dispozici uživatelům před osmou hodinou ráno. Stejně tak televizní a rozhlasové relace jsou k dispozici v osm hodin ráno následující den po vysílání. Většina zpracovávaných časopisů je dostupná do druhého dne po vydání.

Informační servis **ANOPRESS (ISA)** je aplikace, která slouží k usnadnění práce s daty dodanými klientovi dle požadovaných profilů (témat). Klient si objedná vypracování tematického dotazu. Analytik vypracuje stromovou strukturu tématu (může obsahovat stovky slov) a zařadí je do profiláčnické databáze. Od této chvíle se požadované informace automaticky vyhledávají při každém přírůstku do báze dat a ukládají se pro každého do schránky a dostávají se ke klientovi pomocí aplikace ISA:

Národní knihovna koupila 2 licence na on-line vstup do databanky AMID. Předběžně se dohodla na spolupráci z hlediska propojování a přebírání plných textů. Možná spolupráce se týká i přebírání některých údajů do záznamů české národní bibliografie.

- **Newton I.T., s.r.o.** byla založena v r. 1995 jako součást finanční skupiny Newton Group. Newton je provozovatelem jednotného elektronického archivu plných textů **JEAN**, který obsahuje všechny celostátní deníky, významné týdeníky, regionální noviny, přepis televizních a rozhlasových pořadů, zpravodajství ČTK. Plné texty jsou získávány z tiskových předloh (PostScript, DTP) a zpracovány původní firemní technologií do konečné podoby. Společnost má uzavřené autorskoprávní smlouvy s jednotlivými vydavateli a je oprávněna poskytovat plné texty fyzickým či právnickým osobám na smluvním základě. To se děje službou Media Monitoring, zpracovávaných na základě individuálních požadavků jednotlivých klientů i významným státním institucím. Newton I.T. je od r. 1997 strategickým obchodním partnerem ČTK., začíná spolupráce s agenturou Reuters. V neposlední řadě spolupracuje Newton s jednotlivými vydavateli při řešení otázek elektronického publikování jednotlivých titulů. Výběr článků je prováděn klasickými fulltextovými programy, tak vlastní technologií "inteligentních agentů", která je schopna vyhovět i méně běžným požadavkům.
- **ČTK** je národní informační agentura a zabývá se sběrem, zpracováním a distribucí zpravodajství a informací ze všech oblastí lidské činnosti. Vlastní elektronický archiv novin. Jde primárně o informační agenturu. Pro účely české národní bibliografie je spolupráce s touto agenturou méně vhodná.
- **Národní knihovna ČR** zpracovává výběrově bibliografické záznamy článků ze všech druhů periodik. Záznamy jsou zpracovávány v rámci kooperačního systému článkové bibliografie na základě nejnovějších knihovnických standardů a pravidel doporučených pro tuto oblast (AACR2 - Angloamerican Cataloguing Rules. a UNIMARCu. Lze vyhledávat podle všech údajů uložených v záznamu. Článková bibliografie je na srovnatelné úrovni zpracování s vyspělými národními bibliografiemi tohoto typu. Záznamy jsou přístupné na WWW i v relaci telnet. Bibliografie je vydávána ve spolupráci firmou Albertina icome na disketách a CD-ROM. Chybí jí však propojení na plný text. Souborná databáze článkové bibliografie ANL je intenzivně využívána ve státních vědeckých knihovnách a jiných institucích, v Národní knihovně. Jsou z ní poskytovány služby v Parlamentní knihovně. Společně s databankou Amid společnosti ANOPRESS tvoří mocný informační nástroj. Program budování digitální knihovny je formulován v jednom dalším předkládaném záměru. Digitální knihovna NK je rutinním producentem digitálních dokumentů. Má dvě technologické linky umožňující obrazovou digitalizaci rukopisů, starých tisků aj. dokumentů. Byla vyvinuta SW a HW nezávislá datová struktura na bázi SGML (Standard Hypertext Markup Language), která nachází široké uplatnění v rámci dalšího programu Digitalizace mikromedií. V tomto programu bude od . 1999 postupně zpřístupňován novinový fond českých knihoven do r. 1945.

- Další záměr VaV se týká Souborného katalogu. V budoucnu se předpokládá se vývoj aplikací, které umožní plnohodnotnou realizaci meziknihovní výpůjční služby v rámci SK. Další aplikace zajistí propojení záznamů o periodikách s plnými texty periodik zpřístupněných na Internetu. V neposlední řadě se počítá se zavedením protokolu Z39.50.

2. Cíle výzkumného záměru a strategie jejich dosažení

(Vymezte jednotlivé cíle VZ a jejich časové etapy. Vysvětlete vztah VZ k účelově financovaným projektům organizace, zejména těm, které navrhujete jako součást VZ. Popište návaznost VZ na již dosažené výsledky organizace).

Hlavní cíl výzkumného záměru a strategie jeho dosažení.

Hlavním cílem projektu je optimalizace přístupu uživatelů k plným textům domácí i zahraniční provenience, které jsou dostupné na Internetu a/nebo CD ROM

Cílem výzkumného záměru je především propojení analytických, resp. bibliografických záznamů s plnými texty článků v periodikách vydávaných na územní České republiky. Toto propojení bude základem optimalizace přístupu k plným textům českých periodik.

- Stanovení vhodné kombinace zdrojů plných textů vzhledem k analyticky zpracovávaným titulům bude NK klíčovým momentem celého projektu.
- Po důkladné analýze bude třeba rozhodnout, které plné texty určené k propojení s bibliografickými záznamy budou umístěny na interním serveru NK a které zůstanou na serverech externích.
- Programové propojení bibliografických záznamů s plnými texty je založeno na doplňování URL adres (Uniform Resource Locator) do pole EXT v bibliografickém záznamu. Mechanismus propojení byl testován v r. 1997 v rámci řešení projektu Zpřístupnění analytických záznamů prostřednictvím Internetu (program RISK MKČR.).
- Pole EXT má knihovnický integrovaný systém ALEPh zabudováno ve své struktuře. Návrh a realizace programového řešení propojení analytických záznamů s plnými texty bude spočívat v algoritmu tvorby URL adres, které bude pole EXT obsahovat.
- Doplnění URL adres lze řešit dávkově (off-line) a dialogově na základě dialog programu (on-line).
- Propojení bibliografických záznamů s plnými texty uloženými na externích serverech nebo na serveru NK bude realizováno na základě spolupráce se společností ANOPRESS, Newton, experiment proběhne s Akademií věd, Univerzitou Karlovou a nakladatelstvím Economica. Na základě uzavřené licenční smlouvy má NKČR umožněn přístup do databáze AMID.
- Výsledkem spolupráce Národní knihovny a firmy ANOPRESS bude návrh technologického řešení dodávání plných textů do Národní knihovny tak, aby mohly být uloženy na jejím interním serveru, propojeny s bibliografickým záznamem a dále zpřístupňovány v příslušných formátech

Deníky, týdeníky a jiné časopisy, které redakce periodik dodávají do ANOPRESSU ve formě Postscriptu (v grafické podobě), jsou převáděny do textové podoby speciálním programem. Je používána i technika OCR (Optical Character Recognition). ANOPRESS dále dostává materiály ke zpracování přímo v textové podobě (Word, WP). Takto získané soubory se ukládají do databáze a zaindexují za účelem vyhledání.

Do Národní knihovny budou plné texty dodávány podle dohodnutého seznamu článků nebo v podobě celého titulu v dohodnutém formátu (text, HTML, RTF - Rich Text Format). V NK budou ukládány na interní server ve formě příslušných formátů (PDF, JPEG, TIFF, GIF nebo HTML) a připojovány k bibliografickým záznamům na základě adresy v poli EXT.

- Podobná spolupráce, ale v menší míře bude probíhat mezi NKČR a společností Newton. Seznam titulů článků z NKČR i vybrané články (ve formátu strukturovaného ASCII textu) v databázi společnosti budou zasílány elektronickou cestou e-mailem.
- Budou prozkoumány možnosti propojení bibliografických záznamů s plnými texty uloženými na CD-ROM.
- Zpřístupnění plných textů ve spojení s bibliografickými záznamy je možné přes Internet - pomocí WWW či v relaci telnet. Uživatel bude vyhledávat jak v bibliografických záznamech, tak plných textech.
- Přístup k plným textům je možný přes bibliografické záznamy (ArticleFirst), Měl by být možný i přes názvy periodik, jejich ročníky a čísla (JournalFirst). Tento druhý způsob závisí na vývoji báze seriálů a možnostech propojení záznamů obsažených v bázi článkové bibliografie (ANL) se záznamy periodik, obsažených v bázi seriálů v rámci globální báze NKC.
- Záznamy článků obsažené v bázi ANL by měly být propojitelné i se souborným katalogem seriálů (SKS). Na základě tohoto spojení by bylo možné zjistit, která knihovna daný titul, ve kterém je článek obsažen, vlastní. Čtenář by tak měl možnost zažádat příslušnou knihovnu o kopii článku v elektronické či tištěné formě, za předpokladu, že by tato kopie nebyla již předem s článkem spojena na základě URL adresy.
- Samotné poskytování plných textů uživatelům závisí na aplikaci modifikace INVIKu (Integrovaná virtuální knihovna) v NKČR a technologickém řešení služby typu "document delivery". Toto však není předmětem předkládaného projektu.
- Dalším cílem projektu je vývoj plnotextového CD-ROM s českou článkovou bibliografií ve spolupráci s firmou Albertina icome Praha, s.r.o. Možnost vydávání CD-ROMu s plnými texty závisí na řešení celé řady autorskoprávních problémů a na dohodách s vlastníky autorských práv. V tomto procesu budou hrát roli organizace, které zajišťují ochranu autorských práv (např. Dilia).
- V rámci projektu se budou řešit i otázky standardizace jmenného a věcného popisu elektronických dokumentů, možnosti přebírání metadat do bibliografických záznamů ve spolupráci s výše jmenovanými institucemi.
- Cílem projektu jsou úpravy obsahu i struktury databáze článkové bibliografie vzhledem k bázi seriálů a k plným textům.
- V projektu bude experimentálně vyzkoušena indexace vybraného titulu vydaného před r. 1945, který bude v rámci projektu ochranného mikrofilmování NKČR převeden do digitalizované formy. Indexace umožní zpřístupnit dokumenty uživatelům. Naváže tak na výsledky NKČR dosažené v projektu Digitalizace mikromédií a Paměť světa.
- Výhledově by měl mít projekt dopad na celý kooperační systém článkové bibliografie.

Dalším cílem projektu je pak návrh optimální kombinace zdrojů plných textů zahraničních periodik vzhledem k uživatelskému profilu Národní knihovny. Bude odpovídat zaměření knihovny na společenské a přírodní vědy i profilu uživatele.

Velkou roli zde bude hrát otázka finanční. Lze předpokládat možný vznik konzorcií při nákupu plných textů zahraničních periodik a koordinovaný způsob jejich doplňování a zpřístupňování podle typu institucí (NKČR - společenské a přírodní vědy, STK - technika, Národní lékařská knihovna - medicína, Akademie věd - přírodní vědy).

Je třeba zdůraznit, že návrh koncepce a realizace řešení celého projektu závisí na SW vybavení NK (možnosti systému ALEPH a návrh programové aplikace správy a údržby celého systému) a na HW vybavení. Úroveň HW i SW je podmíněna finančními prostředky.

Veškerá spolupráce s dodavateli plných textů musí být řešena smluvně.

Časové etapy - harmonogram prací

Ve všech etapách projektu budou probíhat úpravy obsahu a struktury databáze, nákup licencí na plné texty a služby

Jednotlivé fáze projektu se mohou vzájemně prolínat.

V roce **1999** půjde především o analyticko-koncepční práce, nákup licencí na plné texty a obsahové a strukturální úpravy báze.

Bude navržen program, realizováno a experimentálně odzkoušeno propojení záznamů s plnými texty, navržena a experimentálně odzkoušena technologie spolupráce mezi NKČR a ostatními institucemi.

Půjde o stanovení výchozí koncepce a o analýzu plných textů na Internetu zejména české provenience a o porovnání existujících titulů plných textů na Internetu a titulové základny článkové bibliografie s se seznamem titulů zpřístupňovaných na externích serverech (ANOPRESS, Newton).

Bude navržen mechanismus programového propojení záznamů o článcích s plnými texty na základě URL (Uniform Resource Locator) adres doplňovaných programem dávkově či na základě dialog-programu.

V oblasti standardizace bude odzkoušena katalogizace elektronické a tištěné verze periodika Národní knihovna.

Celá etapa prací by měla vyústit v experimentální zpřístupnění a prezentaci plných textů ve spojení s bibliografickými záznamy článků na WWW.

V roce **2000** proběhne odzkoušení mechanismu propojování na větším počtu článků a odzkoušení technologické spolupráce mezi NKČR a ostatními institucemi, bude realizována skutečná prezentace plných textů na Internetu.

Dále proběhne experimentální katalogizace externích elektronických zdrojů existujících pouze v elektronické formě (Ikaros).

Bude vyzkoušeno experimentální propojení na plné texty zpřístupňované v rámci Akademie věd, popřípadě v rámci Univerzity Karlovy.

Budou zkoumány možnosti propojení analytických záznamů s plnými texty uloženými na CD-ROM.

V této etapě se uskuteční nákup počítačů, které podmiňují přechod oddělení na novou verzi ALEPhu.

Bude provedena analýza možností zpřístupnění plných textů zahraniční provenience.

Bude vypracován a realizován návrh programové aplikace na provoz, správu a údržbu databáze článkové bibliografie.

Bude vyvinut CD-ROM s českou článkovou bibliografií v UNIMARCové podobě.

Bude provedena experimentální indexace mikroformy titulu vydaného před r. 1994 určeného k digitalizaci a zpřístupnění.

Návrh řešení smluvních otázek spolupráce.

V roce **2001** proběhne experimentální poloprovoz systému. Proběhne odzkoušení popřípadě další analýzy nutné k optimálnímu fungování mechanismu propojování záznamů s plnými texty a zpřístupňování plných textů na WWW.

Proběhne nákup příslušného HW a SW (kopírky, skeneru, OCR, vypalovačky na CD-ROM, upgrade serveru). V této etapě půjde o zakoupení autorských práv na plné texty tak, aby mohly být publikovány na CD-ROMu.

Otázky autorských práv bude také nutno řešit v případě zhotovování plných textů či obrázků přímo z tištěných kopií v NKČR.

Bude nutno a posoudit výhody a nevýhody obou způsobů zpřístupnění textů.

Budou zkoumány možnosti získat plné texty přímo od nakladatelů a práva s nimi disponovat nebo zhotovovat kopie obrázkové či fulltextové.

Proběhne experiment s přebíráním metadat do národní bibliografie od dodavatele plných textů či, nakladatele.

Bude analyzován vztah různých forem věcného popisu - vztah mezi MDT, předmětovým heslem, předmětovou kategorií a cizojazyčnými ekvivalenty, abstraktem.

Realizace a odzkoušení programové aplikace na správu a údržbu databáze analytických záznamů.

Bude realizován návrh propojení báze článkové bibliografie s bází seriálů

Uzavření smluv o spolupráci.

V roce **2002** půjde ověřovací poloprovoz a doladění celého systému získávání, zpracování, údržby a

prezentování (zpřístupňování) plných textů na WWW.

Plnotextové CD-ROMy se budou postupně vydávat za předpokladu vyřešení problému autorských práv.

Budou řešeny otázky archivace plných textů a konečná prezentace báze na WWW.

Je plánována služební cesta do vytypované instituce.

Bude řešena otázka optimalizace spolupráce s kooperujícími subjekty.

V r. **2003** bude realizován plný provoz celého systému zpřístupňování plných textů a jejich prezentace na WWW. Vydávání plnotextových CD-ROMů by se mělo za předpokladu vyřešení autorskoprávních otázek stát rutinní záležitostí.

Návaznost na již dosažené výsledky organizace

Projekt naváže na výsledky práce Národní knihovny v oblasti digitalizace a archivace digitálních dokumentů, na výsledky projektu NK týkající se souborného katalogu periodik, na výsledky projektu Zpřístupnění analytických záznamů na Internetu, na výsledky dalšího předkládaného projektu NK o digitální knihovně, na výsledky projektu SKIP týkajícího se problematiky autorských práv podaného v rámci RISKu, bude-li tento schválen.

Podrobněji viz I.3a) a III.e.

Zabezpečení výzkumného záměru

3a) odborné (dlouhodobý "tradiční" rozvoj a sledovanost problematiky VZ v rámci organizace, stěžejní a k dané problematice v minulosti již vykazované vědecké výkony organizace; vymezení VZ z hlediska dlouhodobého rozvoje organizace v návaznosti na statut).

Tradice sledované problematiky výzkumného záměru a vykazované výkony organizace.

Zpracování české článkové bibliografie má v NK dlouhou tradici. Záznamy o člancích jsou zpracovávány od r. 1948. V podobě sešitů jako bibliografický katalog vycházejí od r. 1953. Na území České republiky se vyvíjel v minulosti paralelně systém regionální a národní článkové bibliografie. Automatizace umožnila určitý průnik obou systémů a v roce 1992 vzniká automatizovaný **kooperační systém článkové bibliografie**.

V roce 1993 začal plný provoz kooperačního systému a byla vypracována další verze projektu pro analytický popis. Metodika jmenného popisu v této verzi více koresponduje s mezinárodním doporučením ISBD/CP. Ve věcném popisu byla stanovena struktura, která umožňuje částečnou řízenost klíčových slov. Spočívá v řízeném slovníku klíčových slov a k nim nadřazených a asociovaných pojmů. V roce 1994 přistoupily do kooperace některé odborné pražské knihovny, bibliografie začala vycházet na disketách a čtvrtletně na **CD-ROM**, jehož software byl vyvinut ve spolupráci **Albertiny icode** a NKČR. V letech 1992-1998 je tedy článková bibliografie zpracována v rámci kooperačního systému, ve kterém participují: **Státní vědecká knihovna v Českých Budějovicích, Státní vědecká knihovna v Hradci Králové, Státní vědecká knihovna v Kladně, Státní vědecká knihovna v Liberci, Státní vědecká knihovna v Olomouci, Státní vědecká knihovna v Ostravě, Státní vědecká knihovna v Plzni, Státní vědecká knihovna v Ústí nad Labem a Moravská zemská knihovna v Brně, z odborných knihoven Státní technická knihovna, Ústav zemědělských a potravinářských informací, Ústav pro informace ve vzdělávání - Státní pedagogická knihovna Komenského, Akademie věd České republiky - Ústav státu a práva a Ústav pro soudobé dějiny.**

Regionální knihovny zpracovávají články a statě z periodicky vycházejících dokumentů (seriálů) na území příslušného regionu, odborné knihovny spolupracují z hlediska své odborné specializace, Národní knihovna zpracovává seriály které vycházejí na území Prahy.

<p> V článkové bibliografii jsou zachyceny tyto obory: filozofie, psychologie, knihovnictví, náboženství, politika, ekonomika, ekonomie, sociologie, právo, pedagogika, matematika a přírodní vědy, lékařství (okrajově), technika a průmysl (omezeně), hudba, film, výtvarné umění, sport (omezeně), jazykověda a literatura, historie, geografie a všeobecnosti.

V kooperačním systému jsou zpracovávány články a statě české novinové, časopisecké a periodické sborníkové produkce (sborníky vysokých škol, muzeí, archivů, materiály z

konferencí, ročenky, odborné i polytematické časopisy, kulturně-politické časopisy a populárně-naučné časopisy).

V roce 1996 začaly instituce přispívat záznamy článků z dokumentů, jejichž periodicita je řídká (jednou do roka a menší), někdy i záznamy z jednorázově vydaných sborníků.

Z výběru byla postupně vyloučena periodika místní, závodní a zábavného charakteru, časopisy pro děti a mládež.

V současné době je výběr systému orientován na širší odbornou veřejnost.

Kritéria výběru článků se vyvíjela a v současné době jsou v systému stanovena následující hlediska výběru článků podle kategorií (charakteru) zpracovávaného periodicky vydávaného dokumentu (seriálu):

A: Seriály vydávané AVČR a vysokými školami v ČR (časopisy, sborníky, ročenky)

B: Seriály (časopisy, sborníky, ročenky) vydávané ostatními institucemi v ČR

C: Noviny (ústřední i regionální) a kulturně-polické časopisy

D: Populárně-naučné časopisy

1=excerpce je prováděna v úplnosti (100-80% počtu článků)

2=excerpce je prováděna částečně (80-25% počtu článků)

3=excerpce je prováděna výběrově (25%- počtu článků)

A: 1

B: 1 (sborníky ročenky), 1-2 (odborné časopisy)

C: 2,3

D: 3

Postupně byla stanovena pravidla také pro výběr článků z hlediska typů nebo charakteru. Báze obsahuje především faktograficky přínosné články, články odborné, články s dokumentární a uměleckou hodnotou, oficiální dokumenty (projevy, vyhlášení, komuniké, usnesení), zprávy a informace o kulturních, sportovních, politických, vědeckých aj. akcích (konferencích, seminářích, festivalech, jednáních, zasedáních, výstavách, divadelních, rozhlasových a televizních inscenacích, besedách, sportovních soutěžích), souhrnné a hodnotící články, závazné polemiky, diskuze a komentáře. Dále jsou zachyceny reportáže, biografické články (životopisné, jubilejní, nekrology, rozhovory, profily osobností, vzpomínky), literární texty (básně, povídky aj. ještě nepublikované, nové překlady), fejetony, sloupky, úvodníky (pouze hodnotné), recenze publikací různého zaměření, gramofonových desek, kompaktních desek, filmů apod.

V roce 1997 byl v rámci RISKu realizován v NK projekt **Zpřístupnění výsledků analytického zpracování prostřednictvím Internetu** .

Cílem realizovaného projektu bylo kvalitní a okamžité zpřístupnění výsledků analytického zpracování řady velkých českých knihoven prostřednictvím Internetu včetně jeho experimentálního navázání na plné texty analyzovaných dokumentů především v elektronické podobě.

Na základě zadání a následného programového řešení byla připravena obousměrná konverze Výměnný formát-UNIMARC (Mezinárodní bibliografický formát) jako prostředek pro převod cca 450 000 záznamů o o člancích zpracovaných v Koooperačním systému článkové bibliografie od r. 1991. V rámci projektu byly zpracovány metodické materiály (minimální a úplný záznam ve formátu UNIMARC, metodika popisu článků podle AACR2 a UNIMARC) a předány zpracovatelům všech knihoven, které se zúčastnily projektu, na semináři v prosinci 1997. Materiály byly také předány pracovníkům, kteří se zabývají vývojem nových systémů zúčastněných knihoven.

Dále byla provedena konverze TinLib-UNIMARC, která se v současné době přizpůsobuje nové verzi TinLibu (knihovnický systém vysokých škol).

V rámci projektu byla provedena analýza již vystavovaných plných textů na Internetu a vyzkoušena. Možnost provázání záznamů s vystavenými plnými texty na Internetu. Mechanismus propojování lze provádět programově a částečně ručně. Podobně bylo odzkoušeno propojení záznamu o článku s naskenovaným s plným textem a jeho zpřístupnění prostřednictvím Internetu. Dále bylo odzkoušeno napojení článků na fond "papírových dokumentů" v NKČR. Předkládaný VZ naváže v tomto ohledu na předchozí projekt.

Spolupráce se spolehlivým a technicky saturovaným dodavatelem plných textů by problém zpřístupňování plných textů mohla řešit v dlouhodobé perspektivě. Uložení vytypovaných článků na serveru NK by tuto spolehlivost ještě zvýšilo.

V r. 1999 byla založena Pracovní skupina pro analytický popis. Otázky kooperačního systému se řeší na pravidelných zasedáních bibliografické sekce SDRUK (Sdružení knihoven).

Návaznost na jiné projekty

Projekt naváže na výsledky organizace v rámci projektu digitalizace dokumentů a programu Paměť světa, na výše zmíněný projekt Zpřístupňování analytických záznamů prostřednictvím Internetu. Dále souvisí s dvěma dalšími záměry předkládanými v rámci VaV- s projektem, digitální knihovny a souborného katalogu seriálů. Viz podrobněji III.e).

Vymezení VZ z hlediska dlouhodobého rozvoje organizace v návaznosti na statut

- Projekt zasahuje téměř do všech oblastí činnosti Národní knihovny, souvisí s doplňováním fondů, s jejich zpracováním, archivováním elektronických dokumentů a jejich zpřístupňování v rámci nově konstituujícího se Oddělení referenčních a meziknihovnických služeb Odboru služeb NK. Protože analytické zpracování je ve své podstatě kooperační záležitost, řešení projektu bude mít v budoucnu dopad na síť státních vědeckých knihoven, některé odborné knihovny.
- Zpřístupnění plných textů prostřednictvím bibliografických záznamů může posunout české knihovnictví na kvalitativně vyšší stupeň srovnatelný se zahraničními výsledky v této oblasti. Souvisí i s připravovaným programem koordinovaného nákupu zahraničních periodik českých knihoven.
- Projekt koresponduje se základním posláním Národní knihovny formulovaném v jejím statutu.
- Posláním Národní knihovny je přispívat k rozvoji vědy, vzdělanosti a kultury shromažďováním, zpracováním, uchováváním a zpřístupňováním dokumentů. Národní knihovna je zpracovatelem národní registrující souběžné a retrospektivní bibliografie.
- Výzkumný záměr je přímo zakotven ve Strategii rozvoje NK na léta 1999-2003.

3b) personální (informace o řešitelském kolektivu, složení, kvalifikace, otázky zajištění dlouhodobé stability výzkumného programu)

Řešitelský kolektiv je složen z pracovníků národní knihovny, kteří jej zajišťují po stránce knihovnické, manažerské a organizační. Dvě pracovnice jej zajišťují hlediska implementace ALEPHu, referenční služby NKČR a prezentace na WWW jsou zastoupeny dvěma pracovnicemi. Další dvě pracovnice NK se budou věnovat otázkám jmenného a věcného popisu, standardizaci.

V rovině technické je zajištěn externím programátorem, dvěma technickými pracovníky společnosti ANOPRESS.

Kromě uvedených řešitelů se počítá s účastí i dalších pracovníků z NK, Akademie věd ČR, Univerzity Karlovy, Newton I.T., Státní technické knihovny a Albertiny icome Praha.

PhDr. Ivana Anděrová, hlavní řešitelka (NK)

Je vedoucím oddělení analytického zpracování. Zabývá se metodikou popisu článkové bibliografie a stála u zrodu celého kooperačního systému, který řídí, metodicky vede a provozuje. Byla řešitelkou

projektu kooperačního projektu Zpřístupnění analytického zpracování prostřednictvím Internetu. Dr. Anděrová odpovídá za celý projekt po stránce koncepční a realizační, zajišťuje jeho koordinaci.

PhDr. Dana Mráková, spoluřešitelka (NK) je pracovnice oddělení knihovního systému. Zabývá se implementací ALEPHu v NK. V projektu lze využít i zkušenosti ze studijního pobytu v Dánsku. Odpovídá za úkoly související s ALEPHem.

Mgr. Helena Dvořáková, spoluřešitelka (NK) je pracovník oddělení knihovního systému s dlouholetými zkušenostmi v rámci oddělení pro souborný katalog. Nyní pracuje v oddělení knihovního systému. Zkušenosti ze studijních pobytů mohou přispět k řešení problematiky záměru. Odpovídá za úkoly související s ALEPHem.

PhDr. Eva Holancová, spoluřešitelka (NK) je pracovník Odboru služeb, zajišťuje prezentaci Oddělení referenčních a knihovnických služeb na WWW. Bude mít částečně na starosti prezentaci systému na WWW a vazby na referenční centrum.

Mgr. Jindřiška Pospíšilová, spoluřešitelka (NK) je vedoucím Oddělení referenčních a meziknihovnických služeb a má bohaté zkušenosti s poskytováním referenčních služeb. Odpovídá za úkoly spojené s činnostmi referenčního centra.

Mgr. Marie Balíková, spoluřešitelka (NK), je vedoucí oddělení věcného popisu, odborník na metodiku věcného popisu. Pro řešení projektu jsou důležité její zkušenosti nabyté v rámci studijního pobytu v zahraničí. Odpovídá za řešení problematiky věcného popisu v návaznosti na plné texty.

Mgr. Ludmila Celbová, spoluřešitelka (NK) je pracovník oddělení speciálních dokumentů, odbornice na popis a standardizaci elektronických dokumentů. Odpovídá za standardizaci elektronických dokumentů v rámci projektu.

Ing. Ivo Matern, spoluřešitel (ANOPRESS) zastupuje společnost po stránce analyticko-programátorské

Ing. Martin Líbal, spoluřešitel (ANOPRESS) zastupuje společnost z pohledu správce systému.

Ing. Jan Koktan, spoluřešitel (externí spolupracovník NK) odpovídá za programové řešení příslušných aplikací nutných pro správu, údržbu a chod systému zpřístupňování plných textů. Dlouhodobě spolupracuje s Národní knihovnou na nejsložitějších úkolech.

Národní knihovna ČR je příspěvkovou organizací, výzkumné projekty zde řešené mají vysokou úroveň. Agentura ANOPRESS působí na českém trhu od r. 1997. Jejím strategickým partnerem je Podnik výpočetní techniky. Je otevřenou a pružnou společností, své poslání vidí v roli "informačního brokera". Zabývá se též poradenstvím a projektováním informačních systémů.

3c) prostorové a materiálně technické (míra zabezpečení VZ v rámci stávající infrastruktury pracoviště; u konkrétních nákladnějších nebo speciálních zařízení uveďte parametry - stav, stáří apod. - vzhledem k úrovni techniky ve světě, představy o jeho procentuálním využívání v rámci VZ).

Prostorově je projekt zabezpečen jak v NK, tak ve společnosti ANOPRESS.

V NK je vybudovaná strukturovaná páteřní síť s moderní topologií:

1. Information Technology = heterogenní prostředí.

a) Operačními systémy UNIX, Windows NT, Novell

b) Servery: Alpha starší, Omega, resp. Alpha novější se systémem ALEPH, Psí - souborný katalog, CD-Rom server s Ultranetem, KATIF s generálním katalogem, server Centrum (referenční centrum, hala služeb, Slovanská knihovna), server NK-ISIS, server Amos.

Současný systém článkové bibliografie je provozován na serveru NK-ISIS v operačním systému Novell, záznamy jsou každý den konvertovány do systému ALEPH na serveru Omega (z technických

důvodů nebylo možné přejít s velkou denní produkcí dat na současnou verzi ALEPHu). V budoucnu bude zakoupen nový server a nainstalována nová verze integrovaného knihovnického systému ALEPH, - verze 500, na kterém by měla být umístěna a provozována databáze článkových informací. Pro umístění plných textů bude patrně nutný upgrade tohoto serveru nebo serveru jiného. V původním záměru se počítalo s vlastním serverem.

c) Koncové stanice OSWin95 a diskety

Oddělení článkové bibliografie je vybaveno 10 počítači schopnými pracovat v architektuře klient/server, který vyžaduje ALEPH 500, do budoucna je třeba dovybavit oddělení ještě 6 počítači typu Pentium s Win 95.

d) Aktivní prvky sítě (routery, switche ..). 4.

e) Typy sítí: LAN, WAN, Internet, intranet, extranet .

Některé pracovní stanice oddělení jsou nainstalovány na provizorní síti, která má být nahrazena sítí novou.

2) Topologie sítě - spojení Klementina s CD Hostivař optickým kabelem (průchodnost 155 MB/s), propojení na Cesnet.

Zlepšení chodu sítě a celého systému se očekává s novou verzí ALEPHu. ALEPH 500 má architekturu klient/server, umožňuje regulérní tvorbu a údržbu záznamů autorit a jejich provázání s bibliografickými záznamy, podporuje protokol Z39.50 - přístup z jednotného opanového prostředí.

Z prostředků projektu je třeba kromě počítačů a upgrade serveru zakoupit nejnútnejší vybavení pro skenování dokumentů, pro převádění do plných textů či obrázků a jejich uložení - kopírku, skener A3, vypalovačku na CD-ROM, tiskárnu (jinak se bude pravděpodobně využívat vybavení i archivních kapacity digitalizačního pracoviště v Hostivaři, dále pak planetární skener Minolta.).

Percentuální využití uvedených zařízení v rámci záměru závisí na množství plných textů, náročnosti řešených programů a množství možných vstupů a na samotném koncepčním řešení záměru, které je předmětem vývoje v rámci projektu..

Varianta umístění plných textů na externích serverech a varianta jejich umístění na interním serveru NK nebo kombinace obou vyžaduje různé nároky na náročnost programového a technologického řešení, dále pak HW a SW vybavení, na nákup licencí, na údržbu programů a dat.

ANOPRESS, s.r.o

Některé HW vybavení: server typu DELL dvouprocesorový, disková kapacita 20 GB, Kapacita paměti 0,5 GB, operační systém Win NT, připojení na Internet pře PVT (Podnik výpočetní techniky

SW: Search 97 Implementation Server (Topic) firmy Verity

4. Předpokládané výsledky a způsob jejich prezentace (uved'te předpokládané výstupy jednotlivých časových etap)

Ve všech obdobích půjde o nákup licencí a služeb, dále o úpravy báze po stránce obsahové i strukturální.

R. 1999

- Analýza plných textů na Internetu - české elektronické zdroje.
- Porovnání titulové základny kooperačního systému a s dostupnými periodiky na Internetu.
- Seznam titulů zpracovávaných v NKČR, které se budou propojovat s plnými texty na Internetu a seznam titulů vytypované jedné státní vědecké knihovny k plnotextovému připojení
- Seznam titulů, které budou pouze propojené s externím serverem a které budou uložené na interním disku v NK.

- Navržení programu, realizace a experimentální odzkoušení propojení záznamů s plnými texty a technologie spolupráce mezi NKČR a ostatními institucemi.
- Stanovení optimální proporce při získávání plných textů mezi ANOPRESsem, Newtonem, AVČR a ostatními Institucemi.
- Zpřístupnění periodika Národní knihovna na WWW.
- Katalogizace elektronické verze periodika Národní knihovna.
- Návrh a experimentální zpřístupnění a prezentace plných textů na WWW

R. 2000

- Odzkoušení mechanismu propojování na větším vzorku záznamů, odzkoušení technologické spolupráce mezi NKČR a ostatními institucemi
- Experimentální katalogizace elektronického časopisu Ikaros.
- Experimentální napojení na vytypované elektronické verze periodik AVČR, UK.
- Průzkum možností provázání záznamů s plnými texty uloženými na CD-ROM.
- Nákup HW a SW (6 počítačů).
- Přejít na ALEPH 500.
- Analýza možností provázání záznamů s plnými texty na CD-ROM.
- Zápis excerpční základny v bázi seriálů.
- Návrh propojení báze seriálů s bází článkové bibliografie.
- Návrh a realizace programové aplikace na provoz, správu a údržbu databáze článkové bibliografie.
- CD-ROM s českou článkovou bibliografií v unimarcové podobě.
- Experimentální indexace dokumentu v mikroformě určeného k digitalizaci.
- Návrh řešení smluvních otázek spolupráce.
- Skutečná prezentace a zpřístupnění plných textů na WWW.
- Průzkum zdrojů plných textů zahraniční provenience

R. 2001

Experimentální poloprovoz.

- Nákup kopírky, skeneru, OCR, vypalovačky na CD ROM pro archivaci, upgrade serveru (disková paměť aj.).
- Další zakoupení autorských práv na plné texty a licencí.
- Odzkoušení mechanismu přebírání metadat od vytypované instituce.
- Úpravy obsahu a struktury databáze.
- Optimalizace vazeb mezi předmětovým heslem MDT, anotací /abstraktem, plným textem.
- Experimentální CD-ROM s plnými texty.
- Odzkoušení programové aplikace na správu a údržbu databáze analytických záznamů.
- Realizace propojení báze článkové bibliografie s bází seriálů.
- Realizace smluv.
- Návrh zpřístupnění plných textů zahraniční provenience

R. 2002

Ověřovací poloprovoz celého systému.

- Vydávání plnotextových CD ROMů ve spolupráci s Albertinou icome - ověřovací provoz.
- Nákup autorských práv.
- Úpravy obsahu a struktury databáze.
- Řešení archivace plných textů.
- Služební cesta.
- Optimalizace organizace práce v oddělení článkové bibliografie a spolupráce s kooperujícími subjekty.
- Konečná prezentace propojení záznamů s plnými texty na WWW.

R. 2003

- Plný provoz, plnotextová CD ROM, konečná prezentace celého systému zpřístupnění plných textů na WWW.

5. Komentář k finančnímu zabezpečení výzkumného záměru (zdůvodněte své finanční požadavky pro celou dobu realizace VZ i jednotlivé položky uvedené v následující Tabulce nákladů VZ)

R. 1999

V letošním roce budou provedeny analyticko-koncepční práce nutné pro realizaci projektu, vývoj programového propojení analytických záznamů s plnými texty a jeho testování, nákup licencí na plné texty. Veškeré finanční prostředky půjdou na neinvestice a v rámci nich na služby ve výši 244.000 Kč (programátorské práce, nákup licencí na plné texty).

(Původně plánováno celkem na výzkumný záměr v r. 1999 2.390.000 Kč, z toho institucionální investiční prostředky 650.000 Kč na nákup počítačů, skeneru, kopírky aj. HW a SW vybavení, institucionální neinvestiční prostředky ve výši 1482 Kč na programátorské práce a na nákup multilicencí a další služby).

R. 2000

Nově plánované finanční prostředky v celkové výši činí 1.370.000 Kč, z toho institucionální ve výši 870.000 budou věnovány ve formě neinvestic ve výši 720.000 Kč na další programátorské práce týkající se propojování a vypracování technologie spolupráce mezi NKČR a ostatními institucemi, na vývoj programové aplikace na správu a údržbu báze dat analytických záznamů a plných textů, na nákup licencí na plné texty a další služby. Neinvestiční mzdové a režijní prostředky budou činit 80.000 Kč (úpravy databáze po stránce obsahové i strukturální, prezentace na WWW, experimentální katalogizace elektronických dokumentů). Plánované institucionální investiční prostředky ve výši 150.000 budou věnovány na nákup počítačů. Pro rok 2000 jsou plánovány prostředky na nákup licencí z ostatních zdrojů ve výši 500.000 Kč.

(Původně plánované prostředky celkem na r. 2000 byly ve výši 3.700.000, institucionální prostředky činily 2.868.000 Kč. Počítalo se s větším nákupem služeb a s nákupem serveru)

R. 2001

Pro rok 2001 je plánováno celkem 1.257.000 Kč, z toho institucionální prostředky ve výši 957.000 Kč, prostředky z ostatních zdrojů na nákup licencí ve výši 300.000 Kč. Na neinvestiční institucionální prostředky se bude vztahovat další nákup licencí aj. služeb, popřípadě autorských práv, v neposlední řadě se budou týkat mzdových nákladů. Institucionální investiční prostředky se budou týkat nákupu skeneru, kopírky, tiskárny, vypalovačky na CD-ROM aj. HW a SW a upgrade serveru, jehož parametry se vyplynou z řešení projektu (rozšíření diskové paměti apod.) (Původně plánované prostředky na rok 2001 činily 2.800.000 Kč, z toho institucionální 2.650.000 Kč. Týkaly se výše uvedených položek v širším měřítku)

R. 2002

V roce 2002 půjde o větší nákup licencí na plné texty a autorských práv. Z plánovaných celkových prostředků ve výši 1.453.000 Kč budou institucionální prostředky činit 1.053.000 Kč., 300.000 Kč je plánováno z ostatních zdrojů. V tomto roce bude většina prostředků věnována na služby, mzdy,

licence, je plánována také zahraniční cesta.

(Pro rok 2002 bylo původně plánováno celkem 2.550.000 Kč, z toho institucionální prostředky činily 2.400.000 Kč).

R.2003

Na r. 2003 jsou plánovány finanční prostředky celkem ve výši 1.658.000 Kč, z toho institucionální 1.158.000 Kč, ostatní prostředky činí 500.000 Kč. Prostředky půjdou zejména na neinvestice, na nákup služeb, licencí, autorských práv aj. (Na rok 2003 původně plánováno 2.560.000 Kč, na institucionální prostředky 2.450.000 Kč).

II. Tabulka nákladů výzkumného záměru (reálné podle přidělených prostředků)

a) Náklady výzkumného záměru pro celou dobu realizace (1999-2003) jsou uvedeny v databázi CEZ.

b) Specifikace nákladů VZ pro rok 1999

- Všechny částky se uvádějí v celých tisících Kč.
- Celkové částky musí souhlasit s údaji v databázi CEZ!
- Pro specifikaci nákladů byla použita účtová osnova platná pro příspěvkové organizace (odpovídající číselné kódy položek jsou ve sloupci ú.o.); jednotlivé položky lze zaměnit či doplnit dle jiné platné účetní osnovy, avšak Vámi zvolené položky zůstávají závazné i pro vyúčtování.

Položky označené "xxx" se nevyplňují!

Plán pro rok 1999 (podle původního hlášení CEZ z roku 1998):

	ú.o.		náklady	zdroje
A		Náklady přímé		
	0	Investiční majetek (INV)		
	01	Nehmotný investiční majetek		Xxx
	02	Hmotný investiční majetek		650
	03	Pozemky		Xxx
	04	Pořízení investic		Xxx
	05	Poskytnuté zálohy na hm. i nehm. Inv. Majetek		Xxx
	06	Finanční investice		Xxxx
	07	Oprávky k nehm. inv. Majetku		Xxx
	08	Oprávky k hmot. inv. Majetku		Xxx
	09	Opravné položky k inv. Majetku z celkových INV: institucionální prostředky stát. rozpočtu Účelové prostředky stát. rozpočtu Ostatní		650 (viz CEZ - F05) 158
		Celkem INV		808

5	Neinvestiční náklady (NIV)		
50	Spotřebované nákupy		Xxx
51	Služby		1082
52	Osobní náklady		400
53	Daně a poplatky		Xxx
54	Ostatní náklady		Xxx
55	Odpisy		Xxx
59	Daně z příjmů		Xxx
	z celkových NIV: institucionální prostředky stát. rozpočtu	(viz CEZ - F06)	1482
	Účelové		
	Ostatní		100
	b Celkem NIV pro r. 1999		1582
B	Náklady nepřímé (NP, režijní)		
	NIV		Xxx
	INV		Xxx
	z celkových NP: institucionální prostředky stát. rozpočtu	(viz CEZ - F06)	
	Účelové		
	Ostatní		
	Celkem NP pro r. 1999		000
	Celkem účelové prostředky (viz CEZ - F09)	xxx	
	Celkem ostatní (viz CEZ - F10)	xxx	
	Celkem pro r. 1999 (NIV + INV + NP) - viz CEZ (F03)		2390

Pro rok 1999 reálně přiděleno (a v roce 1999 nově nahlášeno do CEZ):

ú.o.		náklady	zdroje
A	Náklady přímé		
0	Investiční majetek (INV)		
01	Nehmotný investiční majetek		Xxx
02	Hmotný investiční majetek		Xxx
03	Pozemky		Xxx
04	Pořízení investic		Xxx
05	Poskytnuté zálohy na hm. i nehm. Inv. Majetek		Xxx
06	Finanční investice		Xxxx
07	Oprávky k nehm. inv. Majetku		Xxx
08	Oprávky k hmot. inv. Majetku		Xxx
09	Opravné položky k inv. Majetku z celkových INV: institucionální prostředky stát. rozpočtu Účelové prostředky stát. rozpočtu Ostatní	(viz CEZ - F05)	

		Celkem INV		000
5		Neinvestiční náklady (NIV)		
50		Spotřebované nákupy		Xxx
51		Služby		244
52		Osobní náklady		Xxx
53		Daně a poplatky		Xxx
54		Ostatní náklady		Xxx
55		Odpisy		Xxx
59		Daně z příjmů		Xxx
		z celkových NIV: institucionální prostředky stát. rozpočtu	(viz CEZ - F06)	244
		Účelové		
		Ostatní		
		b Celkem NIV pro r. 1999		244
B		Náklady nepřímé (NP, režijní)		
		NIV		Xxx
		INV		Xxx
		z celkových NP: institucionální prostředky stát. rozpočtu	(viz CEZ - F06)	
		Účelové		
		Ostatní		
		Celkem NP pro r. 1999		000
		Celkem účelové prostředky (viz CEZ - F09)	xxx	
		Celkem ostatní (viz CEZ - F10)	xxx	
		Celkem pro r. 1999 (NIV + INV + NP) - viz CEZ (F03)		244

III. Přehled aktivit fakulty vztahujících se k výzkumnému záměru za poslední čtyři roky

a) Členství v mezinárodních organizacích VaV

a1.) kolektivní členství v mezinárodních organizacích VaV

ve struktuře: název organizace, sídlo, typ členství (řádné, mimořádné, přidružené...), doba členství od (měs./rok), do (měs./rok)

a2.) individuální členství v mezinárodních organizacích VaV

uvádějte pouze pracovníky podléjící se na řešení VZ;

ve struktuře: jméno pracovníka, název organizace, sídlo, typ členství, zastávaná funkce, doba členství od (měs./rok), do (měs./rok)

b) přehled pracovních pobytů vztahujících se k VZ

b1.) pracovní pobyty zahraničních pracovníků VaV;

ve struktuře: příjmení, jméno, tituly pracovníka, mateřská organizace, sídlo, zastávaná funkce v mateř. Organizaci, účel pobytu, zastávaná funkce, délka prac. pobytu, rok příjezdu do ČR

b2.) pracovní pobyty pracovníků řešících VZ na jiných, zejména zahraničních pracovištích VaV;

ve struktuře: příjmení, jméno, tituly, zastávaná funkce v mateřské organizaci, název a sídlo hostitelské organizace, účel pobytu, zastávaná funkce v hostitel. Organ., délka prac. pobytu, rok výjezdu

Balíková, Marie, Mgr., metodik pro věcný popis a mezinárodní standardy, School of Library & Info. Science, College of Communications & Info. Studies, University of Kentucky, Lexington, USA, studijní pobyt, věcný popis, 3 měsíce, r. 1997.

Dvořáková, Helena, Mgr., implementace knihovního systému, Kongelige Bibliothek (Královská knihovna), DBC (Dánské knihovnické centrum), DNLB (Dánská národní knihovna pro přírodní vědy a medicínu), Dánsko, studijní pobyt, souborný katalog aj., 1 měsíc, r. 1995.

Dvořáková, Helena, Mgr., implementace knihovního systému, KBR (Královská knihovna), Belgie, studijní pobyt, souborný katalog, 1 měsíc, .r. 1997.

Mráková, Dana, PhDr., implementace knihovního systému, Kongelige Bibliothek (Královská knihovna), DBC (Dánské knihovnické centrum), DNLB (Dánská národní knihovna pro přírodní vědy a medicínu), Dánsko, studijní pobyt, katalogizace aj., 1 měsíc, r. 1995.

c) přehled vědeckých akcí vztahujících se k VZ

c1.) národních

ve struktuře: název akce, zaměření, počet účastníků, doba trvání, rok konání

c2.) mezinárodních

ve struktuře: název akce, zaměření, počet účastníků , počet účastnících se států, doba trvání, rok konání

d) smlouvy o spolupráci vztahující se k VZ

d1.) smlouvy se zahraničními vědeckými či výzkumnými pracovišti v členění: název a sídlo partnerské zahraniční organizace, předmět smlouvy, rozsah spolupráce, celkový objem finančních prostředků (v tis. Kč), dosažené výsledky (publikace, prototyp ...), doba účinnosti smlouvy, rok uzavření smlouvy

d2.) smlouvy o spolupráci s tuzemskými podnikatelskými subjekty

(ve struktuře: název a sídlo smluvního partnera, předmět smlouvy, rozsah spolupráce, celkový objem finančních prostředků (v tis. Kč), výstupy a dosažené výsledky (publikace, prototyp ...), doba účinnosti smlouvy, rok uzavření smlouvy)

ANOPRESS, s.r.o. Spálená 37, 11000 Praha 1, Smlouva o poskytování informačních služeb, 15.000 Kč/měsíc, databanka AMID, vědomostní báze, ISA (Informační servis ANOPRESSU), 16.11.1998-30.6.1999, r. 1998

ALBERTINA icome, s.r.o. Revoluční 13, 11001 Praha 1, Smlouva o společném postupu vydávání a prodeji databází Národní knihovny v Praze, Česká národní bibliografie na CD-ROM a měsíční aktualizace na disketách - Články v českých časopisech a novinách, doba neurčitá ,6.9.1994 .

SVK (státní vědecké knihovny), **MZK** (Moravská zemská knihovna), Smlouva o sdružení pro českou národní bibliografii, předmětem je spolupráce při tvorbě a využívání analytických záznamů publikovaných v českých novinách, časopisech a sbornících, doba neurčitá, z. 20.4.1998

D3.) se zahraničními podniky (ve stejné struktuře jako v bodě d2.)

e) uveďte pět nejvýznamnějších výsledků činnosti organizace v oblasti VaV

(publikace atd.) vztahující se k předloženému VZ (s bližší specifikací)

V rámci programu Rozvoj informační sítě knihoven Ministerstva kultury byl v r. 1997 realizován projekt **Zpřístupnění analytických záznamů prostřednictvím Internetu.**

Cílem projektu bylo kvalitní a okamžité zpřístupnění výsledků analytického zpracování řady velkých českých knihoven prostřednictvím Internetu včetně experimentálního navázání bibliografických záznamů na plně texty analyzovaných dokumentů. Kooperačního projektu se zúčastnilo 8 státních vědeckých knihoven a Moravská zemská knihovna, dále pak Státní technická knihovna, Ústav zemědělských a potravinářských informací a Ústav pro informace a vzdělávání - Státní pedagogická knihovna Komenského. Tento projekt byl již specifikován v textu dříve.

Výsledky činnosti Národní knihovny v oblasti VaV jsou velmi dobré a v určitém ohledu posunují vývoj v této oblasti dále.

Národní knihovna se účastní projektu **Biblioteka Universalis/Elektronické knihovny** vedený představiteli zemí G-7 na základě programu Memoriae Mundi Series Bohemica. Knihovny svou činnost v rámci programu koordinují za účelem co nejšířšího přístupu k digitálním zdrojům knihoven. Spolupráce se týká i standardizace komunikačních protokolů formátů a dalších podmínek nezbytných pro přístup k elektronickým dokumentům. Projekt Bibliotheca Universalis souvisí s programem UNESCO Paměť světa - s programem systematické digitalizace dat.

Následující dva projekty souvisí s předkládaným VZ.

Název programu: **Zpřístupnění a archivace vzácných dokumentů s využitím digitální technologie.**

Projekt řeší otázky digitalizace historických dokumentů, zpřístupnění digitálních dat a jejich archivaci. Navazuje na práce spojené s činností digitalizačního pracoviště NK a na výsledky dosažené v programu Paměť světa. Formát DOMB (Digitalization of Old Books and Manuscripts) byl uznán jako mezinárodní standard v oblasti digitalizace dokumentů.

Název programu: **Digitalizace mikromédií.**

Projekt digitalizace mikromédií řeší problematiku konverze mikrografických záznamů do digitální podoby za účelem vytváření elektronické knihovny vzácných a ohrožených knihovnických fondů. Projekt je zaměřen na ověření metody skenování mikrofilmů a mikrofišů, které byly v NK pořízeny pro potřeby ochrany fondů a na vývoj a aplikaci metod indexování a strukturace digitalizovaných dokumentů. V rámci projektu byla navržena obecná struktura metadat pro digitální kopie monografií a periodik na základě formátu DOMB a byly vyvinuty programy a pracovní listy pro indexování strukturálních dat a generování struktury dokumentů ve formátu HTML. Jde o indexaci metadat ve formátu HTML za použití standardů SGML (Standard General Markup Language). Pro obrazové digitální kopie dokumentů se používají se obecně rozšířené obrazové formáty (TIFF, BMP, JPEG, GIF). Projekt řeší vztah dat a metadat digitalizovaného dokumentu a umožňuje jejich archivaci a následně zpřístupnění na Internetu.

Název programu: **Kramerius I.**

Projekt národního programu ochranného mikrofilmování novinových fondů.

Projekt zaměřen na záchranu 18 kulturně a historických novinových a časopiseckých titulů ohrožených degradací papíru pomocí aplikace technologie ochranného mikrofilmování.

Součástí řešení je i vybudování báze záznamů archivních a matričních mikrofilmů ve fondech českých knihoven a napojení na mezinárodní databázi EROMM, dále pak sjednocení formálního identifikace mikrofilmů.

Předkládaný projekt naváže na výsledek úkolu řešeného v rámci projektu **Souborný katalog ČR** (grant INFA2-MSMT) - II. Zpřístupnění záznamů seriálů a na projekt **Digitální knihovna - produkce, ochrana a zpřístupňování digitálních dokumentů.** (VaV)

IV. Obecné otázky k předloženému VZ

a) V čem dle Vašeho názoru spočívá význam VZ a proč by měl být předmětem zájmu Celostátní výzkumné politiky a tedy i její podpory? - (max. 20 řádků)

- Hlavní význam výzkumného záměr spočívá v širokém, kvalitním a rychlém zpřístupnění analytických záznamů a v jejich provázání s plnými texty primárních zdrojových dokumentů české provenience uložených na serveru NK a externích serverech, dále pak ve vydání CD-ROMu s českou národní článkovou bibliografií s plnými texty, jejichž výběr bude postupně odpovídat výběru titulů a článků podle možné dohody s nakladateli a provozovateli serverů s plnými texty.
- Další význam spočívá ve vývoji příslušných pravidel či standardů týkajících se popisu elektronických zdrojů a v revidování tradičních postupů při zpracování české národní bibliografie v oblasti jmenného i věcného popisu ve spolupráci provozovateli plných textů či nakladateli.
- Maximální komfort představuje nalezení příslušného článku z novin či časopisu, statě ze sborníku v elektronické formě na Internetu a možnost jeho přímého načtení či stažení. Navigace k primárním dokumentům patří k základním trendům v oblasti knihovnictví a informatiky.
- Propojení záznamů s plnými texty umožní integraci plných textů do služeb knihoven v podobě "document delivery", posune ji na kvalitativně nový stupeň. Možnost rozšíření této služby v budoucnu na celý kooperační systém po linii regionální a oborové, je dalším významným faktorem.
- Integrace plných textů zahraniční provenience a pomůže řešit tíživé problémy v oblasti doplňování zahraničních periodik.
- Národní knihovna je schopna zajistit produkci sekundárních dat (analytických záznamů) ze svých finančních prostředků, není však schopna financovat činnosti související vývojem systému, propojení záznamů s plnými texty, jejich získávání a další vývoj kooperačního systému článkové bibliografie směrem k automatizované správě a údržbě systému.

b) Jaký význam, úroveň a úlohu předloženému VZ přisuzujete v rámci národního Systému VaV - (sledovatelská úroveň, významný rozvoj daného oboru ... - max. 20 řádků)

Předkládaný VZ má velký význam v národním systému VaV z několika důvodů.

- Integrace plných textů do služeb českých knihoven posune české knihovnictví na srovnatelnou úroveň se zeměmi Evropské unie, které směřují k jednotné virtuální knihovně, s jednotným a jednoduchým přístupem pro uživatele z jakéhokoli místa. K rychlým a kvalitním službám knihoven..
- Předkládaný záměr je jedním z prvních projektů, který se zabývá zpřístupněním plných textů periodicky vydávaných dokumentů a jejich provázáním s bibliografickými záznamy v ČR.
- Reflektuje vliv elektronického publikování na získávání, zpracování a zpřístupňování elektronických dokumentů v knihovnách.
- Svým možným metodickým vlivem na doplňování zahraničních periodik v oblasti vědy a výzkumu může významně ovlivnit problematickou situaci v doplňování těchto dokumentů z důvodů velkého nárůstu vydávaných periodik a jejich cen.
- V informační společnosti hrají rozhodující roli informace a znalosti. Jejich vznik a vývoj je podmíněn probíhající technologickou revolucí, která je charakterizována propojením informačních, komunikačních mediálních technologií. Zavedením nových informačních technologií zpřístupňování informací ve formě elektronických dokumentů projekt významně ovlivní rozvoj českého knihovnictví.

c) Jak hodnotíte význam a úroveň VZ z hlediska mezinárodního systému VaV, Považujete se v daném oboru za pracoviště světové úrovně? - (max. 20 řádků)

Předkládaný VZ má význam z hlediska mezinárodního systému VaV z několika důvodů:

- Kooperační systém, ve kterém je článková bibliografie zpracovávána, představuje otevřený, dynamický systém založený na demokratickém principu přístupu k informacím.
- Zpřístupňuje uživatelům obrovské množství informací, které jsou obsažené v periodických dokumentech. Tyto dokumenty reflektují nejnovější stav lidského poznání.
- Rychlost a aktuálnost těchto informací je velmi oceňována.
- Oceňována je rovněž i variabilita a různorodost informací obsažených v článkové bibliografii.
- Článkové bibliografie je zpracovávána v rámci velkého kooperačního systému na základě nejnovějších doporučených standardů má velmi dobrou úroveň. Kooperační charakter bibliografie odpovídá světovým trendům v této oblasti.
- Možnost vzniku duplicit či multiplicit při zpracování se minimalizuje tím, že zpracování periodik je rozděleno mezi spolupracující instituce. Tím má VZ i ekonomický význam.
- Propojením analytických záznamů s plnými texty posune článkovou bibliografii na světovou úroveň z hlediska nejnovějších informačních technologií i komfortu čtenářských služeb.
- VZ reaguje na celosvětové trendy rozvoje výzkumu a vývoje, na charakter evropských programů, na doporučení UNESCO v oblasti knihovnictví a informatiky, na trendy v oblasti špičkových technologií elektronických dokumentů. Směřuje tak k vytvoření moderní digitální knihovny.
- V době, kdy knihovny zápasí s nedostatkem finančních prostředků na akvizici zejména periodické periodik, jejichž objem a ceny se neustále zvyšují, je třeba hledat alternativní metody získávání, zpracování a zpřístupňování těchto periodik. Tyto metody hledá i předkládaný VZ.
- V souladu s ukončeným programem Telematika pro knihovny v rámci 3.a 4. Rámcového programu Evropského společenství Národní knihovna vybuďovala elektronický informační systém, zpřístupnila všechny své katalogy, má fungující systém elektronické národní bibliografie. Má špičkový program digitalizace.
- 5. Rámcový program se bude týkat výzkumu a technologického rozvoje. Program Národní knihovny by měl být s tímto programem v souladu. Předkládaný záměr k jeho naplnění může velkou měrou přispět. Jeho problematika bude sledována v souvislosti se vstupem ČR do Evropské unie.
- Národní knihovna sleduje program DGXIII (Generálního ředitelství Evropské komise), E/4 Elektronické publikování a knihovny, který se snaží přispět k nalezení racionálních, ekonomicky vhodných a efektivních postupů knihovnické práce za účelem poskytování rychlých a adresných služeb.
- Velký význam z hlediska dalšího rozvoje oboru knihovnictví a vědecké informace

d) Jaká kritéria jste použili pro své zdůvodnění v předchozích bodech d) a e)? - (max. 20 řádků)

Hlavní kritéria lze shrnout do následujících bodů:

- Dynamika a otevřenost systému.
- Zpracování české článkové bibliografie v souladu s mezinárodními doporučeními a standardy v oblasti knihovnictví (AACR2, UNIMARC).
- Rychlé, aktuální a komfortní služby pro uživatele.
- Eliminace duplicit při zpracování a hledání alternativních forem získávání, zpracování a využívání informací má velký ekonomický dopad.
- Nové směry v technologii zpracování a zpřístupňování informací.
- Aktuálnost řešení této problematiky ve světovém měřítku.
- Hledisko politické - vstup ČR do mezinárodních struktur vyžaduje vyspělou informační společnost, vyspělé knihovnictví a fungující komunikační a informační služby, založené na nových technologiích.
- Vliv na rozvoj českého knihovnictví a informatiky.
- Praktický dopad na činnost knihoven.

e) Domníváte se, že existuje významnější překrytí problematiky Vašeho VZ s činností jiných pracovišť?

ANO - NE

Ano, částečné

e1.) Pokud ANO, uveďte tři další (uznávaná) tuzemská pracoviště zabývající se danou problematikou:

Název pracoviště   sídlo pracoviště

1 ANOPRESS s.r.o Praha

e2.) Uveďte tři další (uznávaná) zahraniční pracoviště zabývající se podobnou Problematikou:

Název pracoviště   Sídlo pracoviště, stát

1 Bodleian Library   Oxford, Velká Británie

2 DBC (Dansk BiblioteksCenter) Ballerup, Dánsko

3 UnCover Company   Denver, Colorado, USA

E3.) Jaký je Váš vztah k uvedeným pracovištím (uveďte míru spolupráce apod.)? (odpověď Max. 20 řádků)

- Se společností ANOPRESS bude navázána spolupráce v rámci předkládaného záměru
- z hlediska napojení na plné texty či získání těchto textů a z hlediska možného přebírání metadat do bibliografických záznamů, eventuelně jiných služeb. Podobná spolupráce, patrně v menším měřítku v oblasti získávání plných textů bude navázána se společností Newton I.T., která nezpřístupňuje bázi periodik on-line jako ANOPRESS. Poskytuje služby na dané téma.
- Společnost ANOPRESS se zabývá zpřístupněním elektronických plných textů deníků, týdeníků a některých časopisů na základě automatického zpracování předloh a indexace dokumentů. Zpracovává tímto způsobem přes 100 periodik. Poskytuje přístup do báze plných textů. Plné texty jsou doplněny základními identifikačními prvky, obsahově anotacemi. Plné texty v rozsahu uvedených periodik jsou zpracovávány úplnosti.
- V rámci kooperačního systému české článkové bibliografie jsou zpracovávána nejdůležitější periodika vycházející v území České republiky. Je zpracováváno cca 500 titulů, deníky, týdeníky, odborné časopisy, vědecká periodika a sborníky. Bibliograficky se podchycují faktograficky či jinak významné články. Záznamy o nich jsou vybaveny formálním popisem a věcným popisem (předmětová hesla, klíčová slova, předmětové kategorie, někdy anotace).
- Zahraniční knihovny, informační instituce či konzorcia knihoven, informačních institucí, firem, databázových center spolupracujících na společných projektech slouží v oblasti používaných metod i technologií jako vzor a inspirace.

e4.) Odkud jste získali informace o těchto pracovištích? (osobní kontakty, znalost publikací, průzkum ...)

České instituce - osobní kontakty.

Zahraniční instituce - průzkum Internetu, literatura, kontakty pře Internet.

e5.) V čem se Váš přístup k dané problematice liší od přístupu uvedených pracovišť a jak z tohoto hlediska překrytí posuzujete?

- Česká národní článková bibliografie je univerzální výběrová bibliografie, která zpracovává článkovou produkci v rámci celé ČR z hlediska všech typů periodik zde vycházejících.
- Záznamy jsou zpracovávány v souladu s mezinárodními doporučeními a standardy v rámci kooperace s jinými knihovnami. Zpřístupnění plných textů přes tyto záznamy umožní uživateli získat kompendium nejdůležitějších informací, které bude mít snadno a rychle k dispozici. Propojením s plnými texty se stane špičkovou informační knihovnickou službou. Národní knihovna zpracovává a zpřístupňuje primárně bibliografické záznamy článků.
- Společnost ANOPRESS zpřístupňuje plné texty pomocí moderních technologií pro zpracování a vyhledávání dokumentů. Je zaměřena pouze na deníky, týdeníky a některé časopisy. Zpřístupňuje primárně plné texty.
- Obě služby se mohou ideálně doplnit.

e6.) Jak ho odůvodňujete?

Odlíšný přístup obou institucí je dán historicky a souvisí s primární funkcí každé z nich.

e7.) Jak by mohlo být zabráněno nežádoucím důsledkům? (vysvětlete problém spolupráce, konkurence ...)

- V zahraničí lze vystopovat jasný trend ve spojování knihoven s technologicky silnými společnostmi za účelem zrychlení, zkvalitnění a racionalizace práce v knihovnách s dopadem na komfortní služby uživatelům. Spolupráci lze navázat v propojování a získávání plných textů dokumentů, v přebírání metadat do bibliograf
- ických záznamů u těchto druhů dokumentů, které zpracovávají obě instituce odlišnými metodami. Další spolupráci je možné hledat i v jiných oblastech.

f) Jak hodnotíte budoucí vývoj oblasti předloženého VZ, z hlediska organizace? (max. 20 řádků)

Projekt je považován za jeden z nosných projektů NK. Zasahuje oblast akvizice, zpracování, archivování a zpřístupňování dokumentů. V oblasti akvizice může významně ovlivnit akvizici alternativních forem dokumentů, tj. elektronických verzí zejména zahraničních periodik. Akvizice těchto dokumentů je z důvodů jejich velkého nárůstu a jejich cen v trvalé krizi. Proto se hledají na celé světě alternativní formy doplňování. V budoucnosti se předpokládá kooperace v doplňování elektronických forem zahraničních periodik na základě koordinace a kooperace knihoven.

V oblasti zpracování bude mít projekt vliv na vývoj standardizace elektronických dokumentů a na zkoumání možností přebírání metadat od nakladatelů a informačních společností. V rámci projektu bude experimentálně oindexován titul převedený do mikroformy a určený k digitalizaci v rámci projektu Digitalizace mikromédií.

Předkládaný projekt naváže na zkušenosti projektů Digitalizace mikromédií a Paměť světa zejména v oblasti archivace elektronických dokumentů.

Provázáním záznamů s plnými texty u možní zpřístupnění plných textů uživateli a jejich dodání v rámci služby typu "document delivery".

g) Jakou perspektivu přisuzujete problematice předloženého VZ z hlediska trendů světového vývoje VaV - (max. 20 řádků)

Problematika předloženého VZ má zásadní význam z hlediska trendů světového rozvoje VaV.

- Vznik informační společnosti je podmíněn probíhající technologickou revolucí, která je charakterizována propojením informačních, mediálních a komunikativních technologií. Hlavním rysem je propojení informačních zdrojů do celosvětové globální informační sítě, vybudování celosvětové virtuální knihovny nezávislé na fyzické přítomnosti uživatele a dokumentů v příslušné knihovně. Zpřístupněním plných textů zároveň s bibliografickými záznamy se směřuje k vytvoření takovéto virtuální knihovny. Spolupráce s ostatními institucemi (AVČR, UK, ANOPRESS aj.) může sloužit jako základ budoucích systémů založených na vzájemné propojitelnosti-konektivitě informačních zdrojů a prostředků zpracování.
- Posun k elektronickým informacím vede ke změnám ve způsobu, jakým jsou produkty a služby nabízeny na trhu, distribuovány, legalizovány, hrazeny. Knihovny mohou pomoci v řešení otázek uživatelských práv, osvojení technologií, které by redukovaly rozdíly mezi nimi navzájem. Vývoj nových produktů na základě spolupráce se soukromým sektorem je žádoucí.

- Stále se zvyšující požadavky informační společnosti na služby nutí tyto instituce vyvíjet nové nástroje a systémy založené na inteligentních technologiích a vhodných standardech. Těmito otázkami se zabývá i předkládaný záměr.

h) Jsou již známy hlavní úkoly a směry práce organizace a jejich vztah k navrženému VZ vyplývající z dalšího vývoje VaV?

ANO - NE

Pokud ANO, jaké? (odpověď max. 20 řádků)

- Základní směry, cíle a úkoly Národní knihovny jsou formulovány v návrhu Strategie rozvoje v letech 1999-2003 a vyplývají z nových ekonomických a technologických skutečností a vývoje informačních potřeb.
- Projekt propojení analytických záznamů s plnými texty a optimalizace zpřístupnění plných textů je pokládán za jeden z hlavních projektů Národní knihovny na léta 1999-2003.
- "Vzhledem k aktuálnosti informací obsažených v periodickém tisku, tradici a dobrým výsledkům v budování příslušného informačního systému je dodávka plných textů z periodických publikací považována za nosný projekt NK. To přispěje ke zkvalitnění služeb, zejména pokud jde o individualizaci služeb (advanced workstations) vč. dodávky dokumentů. NK chce významně ovlivnit standardizaci v produkci digitálních dokumentů, což je základem jejich dlouhodobé archivace..."
- Projekt souvisí i s dalšími rozvojovými záměry výzkumu a vývoje, jako je projekt Digitální knihovna - produkce , ochrana a zpřístupnění digitálních dokumentů, s programem Digitalizace mikromédií, v němž se bude postupně zpřístupňovat novinový fond českých knihoven. Dále souvisí s projektem Souborný katalog, v rámci něhož bude vyvíjena aplikace propojení záznamů seriálů s plnými texty.

i) Jakou úlohu přisuzujete navrženému VZ v budoucím vývoji VaV? - (max. 20 řádků)

- Projekt má klíčový význam z hlediska výzkumu, vývoje a aplikace nových metod zpracování a zpřístupňování informací v oblasti knihoven v České republice a z hlediska vývoje oboru knihovnictví a vědecké informace.
- Odpovídá světovým trendům v této oblasti a může posunout úroveň poskytovaných služeb na novou, kvalitativně vyšší úroveň z hlediska technologického řešení, dále pak z hlediska aktuálnosti a pertinence poskytovaných informací.
- Záměr se může stát metodickým podkladem pro program získání finančních prostředků určených na nákup zahraničních informačních zdrojů pro potřeby vědy, výzkumu a vzdělání, zejména periodik zahraniční provenience, která nejsou zastoupena ve fondech českých knihoven.
- Plnotextově zpřístupňované vědecké informace prostřednictvím navigace přes bibliografické záznamy podpoří uživatelský komfort a rychlost získávání potřebných informací v oblasti vědy a výzkumu.

V. Personální zabezpečení výzkumného záměru

V tabulce se uvedou všechny osoby, které se podílejí na řešení výzkumného záměru. Tabulku rozšířte kopírováním pro potřebný počet osob. Mezi jednotlivými tituly udělejte mezeru. Pracovní fond - udává se v hodinách za rok věnovaných na řešení záměru. Náklady na úhradu pracovního fondu vyjmenovaných osob musí být plně pokryty z nákladů VZ.

Pracovní fond hlavního řešitele: 500

1	Řešitel	(viz úvodní stránka - zde se nevyplňuje)
---	---------	--

2	Příjmení	Mráková
	Jméno	Dana
	titul před jménem	PhDr.
	titul za jménem	
	Rodné číslo	vynecháno z důvodu ochrany osobních údajů
	Telefon	21663385
	e-mail	Dana.mrakova@nkp.cz
	Pracovní fond	100

3	Příjmení	Dvořáková
	Jméno	Helena
	titul před jménem	Mgr.
	titul za jménem	
	Rodné číslo	vynecháno z důvodu ochrany osobních údajů
	Telefon	21663385
	e-mail	Helena.dvorakova@nkp.cz
	Pracovní fond	100

4	Příjmení	Pospíšilová
	Jméno	Jindřiška
	titul před jménem	Mgr.
	titul za jménem	
	Rodné číslo	vynecháno z důvodu ochrany osobních údajů
	Telefon	22220367, 24229543
	e-mail	Jindriska.pospisilova@nkp.cz
	Pracovní fond	50

5	Příjmení	Holancová
	Jméno	Eva
	titul před jménem	PhDr.
	titul za jménem	
	Rodné číslo	vynecháno z důvodu ochrany osobních údajů

	Telefon	21663318
	e-mail	Eva.holancova@nkp.cz
	Pracovní fond	70

6	Příjmení	Balíková
	Jméno	Marie
	titul před jménem	Mgr.
	titul za jménem	
	Rodné číslo	<i>vynecháno z důvodu ochrany osobních údajů</i>
	Telefon	21663352
	e-mail	marie.balikova@nkp.cz
	Pracovní fond	50

7	Příjmení	Celbová
	Jméno	Ludmila
	titul před jménem	Mgr.
	titul za jménem	
	Rodné číslo	<i>vynecháno z důvodu ochrany osobních údajů</i>
	Telefon	21663256
	e-mail	ludmila.celbova@nkp.cz
	Pracovní fond	50

8	Příjmení	Matern
	Jméno	Ivo
	titul před jménem	Ing.
	titul za jménem	
	Rodné číslo	<i>vynecháno z důvodu ochrany osobních údajů</i>
	Telefon	24907565
	e-mail	ivous@anopress.cz
	Pracovní fond	190